

Osztályozóvizsga követelményei

Magyar nyelv

Írásbeli, szóbeli

5. évfolyam

Helyesírás:

- Írása legyen rendezett, olvasható.
- Megfelelő tempóban írjon diktálás esetén.
- Kevés hibával másoljon 8-10 soros szöveget vagy 10-15 nehéz szót.

Nyelvtani ismeretek:

- Tudja, mit jelent a kommunikáció szó, mik a tényezői.
- Tudja felsorolni a beszélőszerveket.
- Ismerje a következőket: a magán- és a mássalhangzók felosztása
- Ismerje a rövid és hosszú, mély és magas magánhangzókat.
- Tudja, mi a hangrend törvénye, és azt ismerje fel a szavakban, ill. maga is tudjon példákat gyűjteni.
- Tudja felsorolni a helyesírási alapelveket: a kiejtés, a hagyomány és a szóelemzés elvét.
- Ismerje az abc-t, a betűrendbe sorolás szabályait, ezt a gyakorlatban is tudja alkalmazni.
- Tudjon egyjelentésű és rokon értelmű szavakat gyűjteni, ismerje fel az ellentétes jelentést a szavak között.
- Tudjon rövid köznyelvi szöveget alkotni, elbeszélést írni a mindennapi életről.

6. évfolyam

- A tanuló rendelkezzen az 5. osztályban tanult nyelvtani-kommunikációs ismeretekkel:
- Ismerje fel a magánhangzókat, a mássalhangzókat, különböztesse meg a szótót és a todalékokat, a helyesírási alapelveket. Alkalmazza helyesen a tanult kommunikációs, grammatikai s helyesírási szabályokat.
- A tanuló legyen képes az alábbi ismeretek elsajátítására:

Kommunikáció:

- A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi jelei szóban és írásban: a nem nyelvi jelek tudatos használata a különféle közléshelyzetekben.
- Szövegtípusok alkotása: élménybeszámoló, ismeretterjesztő szövegek; elbeszélés, leírás, jellemzés / 10-12 mondat/

Nyelvtani ismeretek:

- Nagyobb szófaji csoportok és főbb sajátosságaik megnevezése.
- Az ige: fajtái, alakja (képzés, jelezés, ragozás),
- A főnév: fajtái, köznévi és tulajdonnévi, alakja (képzés, jelezés, ragozás), tulajdonnevek melléknévi alakjai,
- A melléknév: fokozása, ragozása,
- A számnév: fajtái, alakja (képzés, jelezés, ragozás),

- A határozószó fajtái,
- A névmások fajtái, alaki viselkedése, szövegbeli szerepe,
- Az igenevek fajtái, alaki viselkedése,
- A viszonyzószók fajtái,
- A mondatzószók típusai, helyes használatuk szóbeli és írásbeli közlésekben.

Helyesírás:

- Írása legyen jól olvasható, rendezett. Diktálás után a tanuló képes legyen hibáit kijavítani az írott szövegben.
- A fentebb említett szófajokhoz kapcsolódó helyesírási tudnivalók.
- Az alapvető és gyakran használt tulajdonnevek helyesírása legyen hibátlan.

7. évfolyam

Nyelvtani ismeretek:

- Ismerje fel a következő szófajokat: főnév, melléknév, számnév, névmás, ige, névelő. Ismerje a névszók fogalmát.
- Tudja megkülönböztetni az egyszerű mondatot az összetettől, utóbbinál tudja bejelölni a tagmondatok határait
- Tudja felsorolni az alá- és mellérendelő szószerkezetek, ismerje a mondatrészek jelölését, (aláhúzás módját, jelölését az ágrajzban). Fontos, hogy mindig teljes szószerkezetet elemezzon, tudja meghatározni a bővítmény alaptagját is.
- Tudja elmondani az állítmány fajtáit, az alany és az állítmány kérdéseit, tudja őket helyesen egyeztetni.
- Ismerje fel az alanyt, az igei és a névszói állítmányt.
- Tudja elmondani a tárgyas szószerkezet kérdését, ismerje jelölési módját, különböztesse meg a tárgy fajtáit.
- Tudja felsorolni a határozók fajtáit, azok kérdéseit. Ismerje a határozók kifejezőeszközeit.
- Ismerje fel a határozós szószerkezetek gyakoribb fajtáit: hely, idő, ok, cél, eszköz, társ, mód, állapot, szám, részes, ismerje jelölésük módját.
- Tudja felsorolni a jelzők fajtáit, azok kérdéseit. Ismerje fel a következő jelzőket: minőség, mennyiség, birtokos, értelmező. Szövegalkotásnál használja is ezeket.

Helyesírás:

- Írása legyen olvasható és rendezett.
- Diktálás után írt szövegben legyen képes a hibáit javítani.
- Az alapvető és gyakran használt tulajdonneveket írja hibátlanul.
- Szószerkezeteknél a különírást tudatosan alkalmazza, illetve az egybeírás háromféle okát ismerje /jelentésváltozás, nyelvtani jelöletlenség, hagyomány/.
- Tudja önállóan használni a Helyesírási szabályzatot.

8. évfolyam

Nyelvtani ismertek, helyesírás:

- A nyelvi jelek rendszere
- Helyesírási és nyelvhelyességi ismeretek
- A kommunikáció típusai
- Ismerje fel a mondatokat a beszélő szándéka szerint, a mondatvégi írásjeleket és a központosítást helyesen alkalmazza.
- Tudja megkülönböztetni az egyszerű és az összetett mondatokat.
 - Az egyszerű mondat
 - A teljes, tagolt és tagolatlan mondat
 - Hiányos mondat
- Tudja elmondani az alárendelő összetett mondatok ismérveit, fajtáit, egyszerűbb összetett mondatot tudjon ábrázolni.
- Főmondat és mellékmondat
- Kötőszavak
- Ismerje a mellérendelő összetett mondatok fajtáit, jeleit, néhány kötőszót, és tudjon elemezni egyszerűbb mellérendelő összetett mondatot.
- Ismerje fel a kapcsolatos, ellentétes, választó, magyarázó és következtető mondatokat.
- Írásképe legyen olvasható, áttekinthető
- Tudjon szöveget leírni hallás után, 10-15 mondatot kb.10 perc alatt. Írástempója legyen megfelelő. Az alapvető tulajdonneveket írja helyesen (saját adatai)
- Tulajdonnevek fajtáinak helyesírása
- Ismerje a mondatvégi és mondatközi írásjeleket, tudja kis hibával alkalmazni.
- Tudjon önéletrajzot és kérvényt írni tanári segítséggel.
- Rendelkezzen minimális nyelvtörténeti ismerettel: tudja felsorolni nyelvrokonainkat, tudja jellemezni a magyar nyelv természetét.(tk. szövegei alapján)
- Legyen fogalma a nyelvjárásokról, a nyelvváltozatokról